

Živahno v KS Nove Jarše

»Ne tarnamo za vsako figo!«

Meseca november in december 1974 sta mejnika v konkretnem delu sveta KS. V tem času so se sestale komisije in svet potrošnikov za pripravo svojih programov, kar bo podlaga za program krajevne skupnosti za leto 1975.

Na novo smo ustanovili društvo prijateljev mladine, ki ga vodi Vesna Colja in tako zapolnili vrzel v povezavi z DPM in komisije za varstvo otrok in pomoč družini pri KS z delom pionirske organizacije na OŠ Jožeta Moškriča.

Od 28. novembra do 28. decembra smo v prostorih KS razgrnili zazidalni načrt druge faze gradnje Novih Jarš. Ugotovljamo, da so občani zelo aktivno razpravljali o zazidavi ter dali vrsto konkretnih predlogov in vprašanj. Komisija za komunalno gospodarstvo, urbanistično programiranje, varstvo naravnega okolja in urejanje naselja je skicala posebni sestanek, na katerem so na podlagi pripomb in ponovnega tolmačenja predstavnikov Soseske izdelali analizo ter sprejeli zaključke o nadaljnji gradnji naselja in zaporednosti gradenj: šola, VVZ ter trgovinski center z družbenimi prostori. Kot je tudi gradnja stanovanj v Ljubljani in v naši občini politični problem, je politični problem tudi to, da po vselitvi delovni ljudje in občani nimajo kam po osnovne življenjske potrebe, pošiljati morajo svoje otroke v prenatrpano šolo J. Moškriča itd. Nad 300 odklonjenih predšolskih otrok opozarja na pereč problem varstva, ki se bo povečal z izgradnjo druge faze Novih Jarš še za približno 500 otrok, torej kar na 800 otrok brez varstva do leta 1977. Sedanja trgovinska mreža razpolaga le s 320 kv. m prodajnih površin, kar je verjetno najmanj v komunalno opremljenem naselju s 5000 prebivalci. Vse to pa poraja tudi negotovanje občanov in pasivnost pri aktivnem sodelovanju v krajevni samoupravi.

Krajevna skupnost Nove Jarše ima približno 4700 prebivalcev, v organizacijah združenega dela oziroma TOZD pa je zaposlenih okrog 3300 delovnih ljudi. Volivcev je 3711. Skoraj polovico naselja tvori kompleks blokov in stolpnice ob Kvedrovi cesti in tu je domala polovica vseh polnoletnih občanov naselja. OŠ J. Moškriča je bila zgrajena leta 1964. Zaradi dvakratnega povečanja števila prebivalcev in otrok je postala pretesna ter prehaja na trozmenjski pouk. Zato je nujno začeti graditi novo šolo, vzporedno z gradnjo drugega dela naselja.

Zdravstveni dom Ljubljana – enota Moste ima svojo ambulanto v prostorih Javnih skladišč, in sicer splošnega zdravnika, zobno ambulanto in enkrat tedensko otroškega zdravnika. Prostorji ne odgovarjajo svojemu namenu, zlasti pa

je težak problem otroške ambulante za bolne otroke. Zaradi pomanjkanja prostorov so starši primorani otroke voditi v Moste, kjer je čakalna doba tudi 4 ure. Prenatranost in druge težave so dobro znane vsem staršem iz Most, Zelene jame, Kodeljevega in Novih Jarš. Zato je nujno, da dobimo v naselju enoto zdravstvenega doma, še najprej pa ambulanto za bolne otroke. Pri tem je zapisati, da je Gradis iz Kvedrove 30 pripravljeno odstopiti dvcinpolsebo stanovanje za namene ambulante ter znižati prodajno ceno stanovanja za 150.000 dinarjev. Iz razgovora s predstavnikoma ZD Ljubljana pa sledi, da nimajo nobenih sredstev za opremo, saj so izračunali, da bi usposobitev stanovanja z opremo vred stala kar 1.000.000 dinarjev.

Kot smo že omenili, je v Jaršah poseben problem trgovinska mreža. Le 0,06 kv. m prodajne površine pride na prebivalca. Kljub obljubam ni prišlo do razširitve trgovine Emona, in ni jasno, kdo bo gradil trgovino v novem naselju. Svet krajevne skupnosti in komisija zahtevata, da se v javnih občilih sporoči vsem zainteresiranim trgovskim organizacijam, kaj v Novih Jaršah gradimo, kakšne trgovinske dejavnosti hočemo in pa, da imajo možnost nastopiti kot investitorji tudi druge trgovinske organizacije v državi. Zakaj monopol Emona in še nekaterih, politični fiasko pa trpijo prizadevni aktivisti krajevne samouprave? Temu problemu bo posvetil vso pozornost svet potrošnikov, ki s svojo aktivnostjo pod vodstvom inž. Honsakove že kaže prve rezultate.

In kaj je z rekreacijskimi površinami in otroškimi igrišči? Ugotovljamo, da so razni zazidalni načrti, ki nam jih kažejo v fazi „razgrnitve“, le na papirju. Lepo začrtane zelenice in igrišča so potem le delne „zelenice krpe“, otroška igrišča pa z ostrim peskom posuta zemlja brez kanalizacije, z dvema, tremi igrali ter nekaj klopmi. Tako se potem dela škoda na zelenicah, otrokom v starosti od 7 do 16 let pa ni kje nuditi organizirane rekreacije brez škode na skupnih komunalnih napravah.

Z izvolitvijo zbora delegatov KS, politične delegacije, s katero krajevna skupnost participira oblast v skupščini občine

in mesta, splošne delegacije za samoupravne interesne skupnosti, komisije in svete KS ter z novo izvoljenim svetom krajevne skupnosti se je aktivno vključilo v družbenopolitično delo kar 147 občanov – delegatov. Njihova starost je v povprečju 35 let, kar zagotavlja aktivno, stalno delo in odgovornost. Med njimi je 27 mladincev in mladink, 61 članov Zveze komunistov, 17 članov zveze borcev, drugi pa so člani SZDL ter vključeni v različne organizacije in društva v naselju.

Program krajevne skupnosti, ki je delno usklajen s programi družbenopolitičnih organizacij in društev za leto 1975, je naslednji:

- v celotnem naselju je urediti prometno signalizacijo, zelenice in igrišča ter nastaviti komunalnega redarja. Košnjo trave je treba opraviti v lastni režiji; in v sodelovanju s hišnimi sveti. V ta namen je treba kupiti dva stroja za košnjo trave;
- urediti velja nezazidani prostor pred trgovino Emona proti Kvedrovi;
- za rekreacijo otrok v starosti 7 do 16 let, postaviti dve močni svetilki na križišču Kajuhova–Šmartinska–Jarška cesta in Šmartinska–Kvedrova, asfaltirati peš pot od avtobusne postaje do kioska Tobaka ter naročiti prednačrt rekonstrukcije Lunačkove ulice;
- urediti je treba okolico doma družbenih organizacij, prostore za mladino in napraviti balnišče v parku ob Kvedrovi in VVZ;
- Soseska je dolžna zgraditi igrišča, ki so v programu zazidave prvega dela naselja ter urediti dostopne poti in parkirišča;
- ustanovijo se dramski krožek, pevski zbor, taborniška in planinska sekcija;
- zahtevati je, da se prične z gradnjo nove OŠ in VVZ, za nadaljnjo gradnjo samskih blokov pa je treba dati prepoved iz že znanih razlogov;
- V VVZ je treba organizirati uro pr vlijc za predšolske otroke, ki niso vključeni v varstvo, ter organizirati pustovanje in srečanje z dedkom Mrazom;
- socialne in vzgojne probleme otrok in mladine je treba reševati v povezavi z zavodom za socialno delo, kar veča tudi za problem alkoholizma v naselju;
- izpeljati je treba akcijo

odkupa stanovanja za preureditev v otroško ambulanto ter akcijo za ureditev zdravstvene službe v naselju;

- skupaj z RK je treba uspešno rešiti akcijo sosedске pomoči za ostarele in prizadete občane; akciji naj se priključi tudi TA ZSM;
- napraviti je treba pregled vseh barakarjev ter z analizo predlagati občini ukrepe za odpravo barakarstva;
- razširiti je treba obstoječo trgovsko mrežo ter zahtevati, da Emona v letošnjem letu adaptira oz. razširi prodajne prostore zgornje samopostrežnice;
- v sodelovanju z občino in Viatorjem je treba zgraditi pokrito avtobusno postajališče na končni postaji ter združiti postajališči avtobusne proge št. 7 in 12, da ne bi bilo škode na kategorizirani zelenici in „cirkuskega skakanja s postaje na postajo. Ker gre za končno postajo, morajo biti vstopna vrata v avtobus čakajočega avtobusa vedno odprta, končno postajo naj Viator redno čisti.

Ta program ni popoln, saj bi celotno navajanje zavzelo preveč prostora. Občani ga bodo prešli na domove v februarju s prošnjo, naj dajo nanj pripombe in konkretne predloge, kar bo podlaga za srednjeročni program do leta 1980, ta bo izdelan do maja letos, nakar bo dan v razpravo in na zboru delovnih ljudi in občanov sprejet v septembru 1975. V programu za letošnje leto so zahtevati na PTT, da dobimo priključke za telefon in telefonsko celico, ki naj bi jo postavili ob parku v Kvedrovi pred blokom št. 11.

Kot potrebna finančna sredstva je svet krajevne skupnosti načrtoval znesek 595.100,00 dinarjev; od tega so sredstva prispevka za mestno zemljišče 180.000,00 din, sredstva za kategorizirane zelenice 40.000,00 din, razliko 375.000,00 din pa naj bi krili iz proračuna občine – brez 150.000,00 din. V njih prispeva Gradis.

V programu in finančnem načrtu ni predvidenih sredstev za delo tajnika, ker bo ta problem treba rešiti skupno na ravni občine za vse štiri mestne krajevne skupnosti v naši občini.

Ob koncu naj še pripomnimo, da želimo aktivno sodelovanje s krajevno samoupravo vseh občanov in delovnih ljudi, da bomo lahko sami in v sodelovanju z drugimi krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela zadovoljili svoje osebne in skupne potrebe. S tem namenom smo se namreč organizirali in ustanovili tudi našo krajevno skupnost.

LEOPOLD KOS

Ko se naši delovni ljudje – občani upokojijo nadaljujejo delovno aktivnost na najrazličnejših področjih. Preprosto, ne morejo se umiriti. Delovne navade jih priganjajo k nadaljnjemu ustvarjanju in mnogi zamenjajo le področje delovanja. Lahko se posvetijo stvarjem, ki se jim prej zaradi službe niso mogli v taki meri. Ni nam treba posebej omenjati velike vrednosti njihovega družbenega delovanja v krajevnih skupnostih, ob urejanju kraja, organiziranju prireditve, ohranjanju tradicij ali pomoči pri volitvah in podobno. Vključeni so v najrazličnejše organizacije in ena od teh je tudi društvo upokojencev, ki pa ima težave pri delovanju predvsem zaradi nepripravljenosti prostorov.

„Upokojenci ne tarnamo za vsako figo, vendar pa zaradi prostorov moramo“ nam je dejal tajnik podružnice društva upokojencev v Polju tov. Ludvik Kukavica.

V pogovoru o tem problemu nam je povedal, da imamo v naši občini štiri podružnice društva upokojencev, v katerih je vključenih veliko upokojenih občanov. Od teh imata podružnici v Novih Jaršah in Zeleni jami še nekako odgovarjajoče prostore, ti pa ne moremo reči za Polje in še manj za občinsko podružnico društva upokojencev, ki šteje okrog 1300 članov in ima svoj „prostorček“ v stavbi občinske skupščine Moste-Polje. To je res „prostorček“ saj meri le dobrih 4 kv. metre.

V njem se komaj gibljera tajnik in predsednik, tako, da se morata pri delu izmenjavati in med tem, ko eden stoji drugi sedi in uraduje. Gorje pa, če se v pisarnici hkrati zgleda več članov – upokojencev! Takrat dobrohotni in delovni predsednik tovariš Belinger ne more postreči članom, da bi lahko sedli je dobesedno orisal stisko v občinski podružnici društvo upokojencev tov. Kukavica.

Podobno je tudi v Polju. Po večkratnem preseljevanju iz stavbe, in kleti na podstrešje, so upokojenci v Polju sedaj dobili zavetje pri krajevni skupnosti. Nimajo svojega prostora in tudi ne stola, ne mize ali kaj drugega. V vsem so odvisni od dobre volje krajevne skupnosti, pa tudi sicer je do njih 28 stopnic kar predstavlja za nekatero člane resna ovira.

Razumljivo, da se ob tem upokojeni občani resno sprašujejo, če v naši občini res ni primernejših prostorov za njihovo delovanje in če ni le pretirano mačehovski tak odnos družbe do generacij, ki so v svetu življenja osvobodili in udarniško gradili upoštene domovine kot v najtežjih kasnejših letih gradili visoke palače in industrijske objekte? Še danes je vse njihovo delo nesebično obrnjeno v prid mlajših generacij občanov in ni le življenjski proces temveč je tudi neprecenljive materialne vrednosti. Zato je za razumevanje njihov občutek, da za njihovo aktivnost v krajevnih skupnostih in v društvu upokojencev ni razumevanja. Prav zato se kdaj jezijo na občino, na mlade, na to ali ono. Rači bi družbi še veliko prispevali, ali so zatorej prevelike želje, če si želijo primeren prostor, kjer bi si lahko postavili svojo mizo, svoje stole, obesili svojo sliko maršala Tita na steno, vsaj to, ker se na dom za upokojence v občini še pomisliti ne upajo.

SG

● OBVESTILO UPKOJENCEM

Občinski odbor DU Ljubljana Moste-Polje

obvešča svoje člane o povišani članarini v letu 1975, in to:	
letna članarina	15 din
prispevek za posmrtnino na leto	40 din
posmrtnina	850 din

Opozarjamo vse člane, ki so v zaostanku s plačilom članarine, da jo čimprej poravnajo. Prav tako vabimo upokojence, kateri še niso člani, da se vpišejo v društvo, kajti le v slogi je moč.

Občinski odbor DU Ljubljana Moste-Polje

Priznanja za desetletno delo

Svet krajevne skupnosti Nove Jarše je ob desetletnici krajevne samouprave priredil tovaris. srečanje aktivistov krajevne samouprave in podelil priznanja sedemnajstim delavcem za njihovo požrtovvalno delo.

Priznanja so dobili:

Franc Presetnik, Anton Bau (krajevna organizacija zveze vojnih invalidov), Metod Jurčič, Jože Podobnik, Ciril Udovič, Dušan Tratnik, Milenko Roš (starejši), Jože Počivašek, Tone Bančič, Gregor Breznik, Milenko Roš (mlajši), Maksa Počivašek, Ivan Prebil, Anton Ratej, Franc Kogej (tajnik KS Nove Jarše), osnovna šola Jožeta Moškriča, živilski kombinat Žito, podjetje Javna skladišča, gradbeno podjetje Gradis – PE Ljubljana okolica, KO zveze borcev NOV, KO ZRVS, krajevna organizacija RK, osnovna organizacija ZKS in Marija Naglič.

A. M.

Kodeljevo: uspešno minulo delo

Za nami je plodno in razgibano leto 1974 in zakoračili smo v novo leto 1975, ki bo po vsem sodeč vsaj tako živahno in pomembno pri ureditvi vsega tistega, kar je bilo organizirano v družbenopolitičnem življenju prejšnjega leta na osnovi nove ustave SFRJ in SRS.

Uresničevanje nove ustave in nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja s splošnimi volitvami delegatov delegacij za zbor krajevnih skupnosti in splošnimi volitvami delegatov splošne delegacije samoupravnih interesnih skupnosti, so bile osrednje naloge, ki smo jih uspešno opravili v lanskem letu. Pri tem je zelo učinkovito vlogo odigral koordinacijski odbor, ki je bil sestavljen iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in sveta krajevne skupnosti. V predkandidacijskem in kandidacijskem obdobju pa tudi kasneje se je pokazala kot zelo uspešna tudi reorganizacijska OOKZ Kodeljevo. Namesto ene organizacije ZK so bile organizirane po uličnem načelu tri organizacije ZK. V krajevni skupnosti pa smo organizirali še svet ZK, katerega sestavljajo sekretarji OOKZ in člani ZK in odborov družbeno-

političnih organizacij pri krajevni skupnosti.

Vloženo delo v skrbne, vsestranske priprave za spomladanske volitve se je obrestovalo. Zbor volivcev so bili zelo dobro obiskani, volitve so bile odlično opravljene in izvoljeni vsi kandidati, ki skupaj tvorijo 17. člansko delegacijo. Za predsednika so si izbrali dolgoletnega družbenopolitičnega delavca Antona Urbiča, za namestnika pa Staneta Brezovca. Delegati so se uspešno vključili v delo skupščine in še posebej velja njihovo prizadevanje izgrajevanju delegatskega sistema v sami krajevni skupnosti.

Po izvolitvi delegacije KS se je konstituiral tudi zbor delegatov KS, ki ga sestavlja 21 uličnih delegatov, 6 delegatov iz TOZD in 7 delegatov iz ustanov na področju krajevne skupnosti. Za predsednika so izvolili

Antona Korošca, za namestnika pa Franca Muhiča. Na zboru delegatov je bil izvoljen tudi novi 17. članski svet krajevne skupnosti; za predsednika so izvolili Franca Baveca, za namestnico pa Branko Jadek.

Pri svetu krajevne skupnosti so bile že prvi seji izvoljene vse komisije, predvidene po novem statutu ter svet potrošnikov. Komisija za izgradnjo centralnega ogrevanja; tu so se pokazale možnosti za napeljevanje toplovloda za potrebe Štepanjskega naselja. S tem je bilo zaključeno konstituiranje novoizvoljenih organov v KS in začelo se je plodno delo na vseh področjih.

Ob vsem tem delu se je začelo pojavljati potreba po spremembi reševanja stanovanjskih problemov. Stanovanjska organizacija v Ljubljani je bila zgolj komunalno podjetje, ki je predvsem skrbelo za pobiranje stanarin, manj pa za druga prečča vprašanja stanovalcev. Pri tem sta bili zelo omejeni dejavnost in vloga hišnih svetov. Zato so potrebe narekovale ustanovitev stanovanjske interesne skupnosti. Novi zakon v občini je povzročil hišnim svetom nekdanjo vlogo. Tako so bili ustvarjeni pogoji za boljše delo tudi na tem področju.

Drugi del nalog v krajevni skupnosti so spet predstavljale splošne

volitve. Takrat, je bila še večja časovna stiska in le s požrtovvalnim delom ekipe iz prvih volitev in s pomočjo družbenopolitičnih organizacij nam je uspelo opraviti celotni predkandidacijski in kandidacijski postopek vsebinsko in časovno tako, kot smo želeli. Istočasno smo sprejeli tudi dopolnjeni statut KS. Vse to nam je uspelo opraviti v tako kratkem času predvsem zato, ker smo se že za prve volitve dobro organizirali, po volitvah pa svoje delovanje aktivno dopolnjevali, kot so nakazovale potrebe.

Volitve delegatov za splošno delegacijo SIS so bile 8. decembra. Izvoljeni so bili vsi kandidati. Na prvi seji je 18. članska delegacija izvolila za predsednika Ferda Majdiča, za namestnico pa Nino Butara. S tem je bila zaključena plodna družbenopolitična aktivnost v letu 1974. Sedaj ima krajevna skupnost Kodeljevo poleg krajevnih odborov in družbenopolitičnih organizacij še 75 delegatov v dveh delegacijah in v zboru delegatov KS.

Victosnjem letu stoji pred nami naloga, da v lanskem letu organizirani organi in delegacije čimbolj živijo po načelih nove ustave in delegatskega sistema tako, da bo interes občana prišel čimbolj do izraza. FRANJO BAVEC